

HIV/ AIDS ÖNLEME ve TEDAVİ YASASI –ÖZET - (Pakistan) Eylül, 2007

Bu kanun, HIV'in, hassas ve en çok risk altındaki gruplar başta olmak üzere genel halk arasında yayılmasını önlemek ve HIV ve AIDS ile yaşayan kişilere bakım, destek ve tedavi sağlamak üzere hazırlanmıştır. HIV'in genel halk ve bilhassa hassas gruplar arasında yayılmasını önlemek, HIV ve AIDS ile yaşayan kişilere bakım, destek ve tedavi sağlamak, hassas grupları HIV statüleri dolayısıyla damgalama ve ayrımcılığa karşı korumak ve gittikçe artan düzeyde önleme, bakım, destek ve tedavi programları hazırlamak gerekmektedir. İnsanların HIV statüleri dolayısıyla ayrımcılığa uğraması, HIV enfeksiyonu karşısında toplumsal hassasiyete yol açan koşullar oluşturmakta ve bunları beslemektedir. Hassas gruplar arasında HIV enfeksiyonu riskini azaltmak ve genel nüfusa yayılmasını önlemek gerekmektedir. Bu doğrultudaki tüm ulusal ve uluslararası girişimleri etkin kılmak üzere bir yasal düzenleme oluşturulup yürürlüğe konması ve bundan sonra belirecek amaçlar doğrultusunda yasal düzenlemeler yapılması uygun olacaktır.

1. BÖLÜM GİRİŞ

1. Kısa Başlık, Kapsam ve Başlangıç.

2. Tanımlar

(d) "Komisyon" veya "Ulusal AIDS Komisyonu"

(e) "Ayrımcılık"

(f) "Sağlık kurumu"

(g) "Sağlık çalışanı"

(j) "HIV taraması"

(k) "HIV testi"

(m) "HIV ve AIDS önleme, zarar azaltma hizmetleri"

(iii) kondomun tanıtılması ve dağıtılması, nasıl kullanılacağı hakkında eğitim ve bilgi verilmesi;

(iv) GDT (Gönüllü Danışma ve Test) teşvik edilmesi ve bunun hakkında bilgi verilmesi, fırsatçı enfeksiyonların tedavisi ve ART (Anti-retroviral terapi) için yönlendirme yapılması;

(v) uyuşturucu tedavi merkezlerinin kurulması ve işletilmesi;

(ix) En fazla risk altında olan kesimler için kolay ulaşılabilir ve mobil sosyal yardım merkezlerinin kurulması.

(n) "Bilgi verilerek rıza alınması" (informed consent)

(n) "Gönülsüz HIV testi" (mandatory/compulsory testing)

(o) "En Fazla Risk Altındaki Gruplar," (hassas-incinebilir gruplar) (most at risk populations, vulnerable groups)

(q) "kişi" bir veya daha fazla birey, ortaklık, dernek, şirketleşmemiş kuruluş, şirket, kooperatif, vakıf, temsilci veya zümre anlamındadır

(t) "yönetmelikler" bu kanun çerçevesinde yapılmış yönetmelikler anlamındadır.

(u) "Test sonrası danışmanlık"

(v) "Test öncesi danışmanlık"

(x) "Evrensel tedbirler"

(v) "gönüllü HIV testi"

2.BÖLÜM ULUSAL VE EYALET AIDS KOMİSYONLARININ KURULMASI

4. Ulusal AIDS Komisyonları ve Eyalet AIDS Komisyonları.

(3) Ulusal AIDS Komisyonu, HIV ve AIDS'in önlenmesi, kontrolü, bakım, destek ve tedavisi alanında çalışan teknik uzmanlardan oluşur ve bunun yanısıra şu kişileri de içerir:

(q) HIV ve AIDS alanında çalışan STK'lardan (Sivil Toplum Kuruluşu) iki temsilci;

(r) Her eyaletten, Eyalet Hükümeti tarafından ilgili Eyalet AIDS Komisyonu ile danışma halinde atanan birer kişi;

(s) Pakistan Tıp Derneği tarafından atanan iki pratisyen hekim;

(t) Pakistan Hemşirelik Konseyi tarafından atanan bir hemşire;

(u) HIV/AIDS'le yaşayanları temsil eden kuruluşların aday göstereceği HIV/AIDS'le yaşayan iki kişi;

- (v) Ulusal Meclis ve Senato'dan birer temsilci; ve
- (w) En Fazla Risk Altındaki Gruplardan bir tanesi daima bir kadın olmak üzere üç temsilci.

5. AIDS Komisyonlarının idaresi

6. AIDS Komisyonlarının güç ve işlevleri

- (1) Bu kanunun hükümleri uyarınca, Komisyon aşağıda belirtilen güç ve işlevlere sahip olacaktır:
- (a) Her üç yılda bir genele yayılmış müzakereler sonucu, gerektiği takdirde gözden geçirilip düzenlenecek bir Ulusal HIV ve AIDS politikası oluşturmak ve uygulamak;
 - (b) Eyalet AIDS Komisyonları ile işbirliği halinde, bu kanunun hükümleri ile uyumlu olacak ve her üç senede bir gözden geçirilecek model bir HIV ve AIDS İş Yeri Politikası geliştirmek ve yayınlamak;
 - (c) Ulusal ve eyalet genelinde HIV ve AIDS ile ilgili kamu bilinçlendirme programları hazırlamak ve uygulamak
 - (d) En fazla risk altındaki grupların üyeleri, çocuklar ve HIV enfeksiyonuna yatkın ve risk altındaki kadınlar için özel olarak tasarlanmış danışma, kontrol, bakım, destek ve tedavi içeren protokollerin oluşmasını sağlayacak yönetmelikleri yürürlüğe koymak;
 - (e) Bu kanunla uyumluluğu belirtilen şekilde izlemek;
 - (f) Bu kanunun ihlali ve diğer konular hakkında rapor almak;
 - (g) Bu kanun ve yönetmeliklerde belirtildiği üzere sağlık çalışanları ve toplumun diğer kesimleri hakkında soruşturma yapılmasını veya dava açılmasını tavsiye etmek;
 - (h) Belirlenecek bir metod doğrultusunda HIV ve AIDS konularında bilgilendirici, eğitimsel ve iletişim malzemesinin hazırlanmasını planlamak ve dağıtımını koordine etmek; ve
 - (i) Federal Hükümete ve Eyalet Hükümetlerine, özellikle ulusal veya eyalet genelindeki eğitim kampanyaları yoluyla, HIV ve AIDS'in önlenmesi, kontrolü, bakım, destek ve tedavisi hakkında her türlü konuda tavsiye vermek ve bu tip kampanyaları kendi organize etmek.

7. Tazmin hakkı.

Bu bölümün içerdiği hiçbir şey, herhangi bir kişinin bu kanun veya halihazırda geçerli olan diğer kanunlar çerçevesinde bu kanunun hükümlerinin ihlal edilmesiyle ilgili farklı çarelere başvurma hakkını elinden almaz, sınırlamaz veya herhangi bir şekilde kısıtlamaz.

8. Soruşturma & Denetim

9. Soruşturma ve Tutanak Tutulması.

10. Kamusal yaptırım.

Herhangi bir kişi bu kanunun veya yönetmeliklerin hükümlerinin ihlali dolayısıyla Komisyona veya Eyalet AIDS Komisyonlarına yazılı başvuruda bulunabilir.

3. BÖLÜM AYRIMCILIĞA KARŞI KORUMA

11. HIV Statüsüne bağlı Ayrımcılığın Engellenmesi.

Hiçkimse HIV statüsü nedeniyle özel veya kamu sektörlerindeki herhangi bir faaliyetle ilişkili olarak herhangi bir şekilde ayrımcılığa uğratılamaz.

12. Özel ve Kamu Sektörlerinde Çalışma Hayatında Ayrımcılığın Önlenmesi.

(1) Bu kanunla uyum içinde olmadığı takdirde, bir kişinin şu amaçlarla HIV taramasına tabi tutulmasının istenmesi veya buna mecbur edilmesi yasaktır:

- (a) Özel veya kamu sektörlerinde iş verme, terfi, eğitim, veya yardımlardan faydalandırma;
- (b) Herhangi bir kuruluşa üye olma;
- (c) Herhangi bir eğitim kurumuna kabul edilme;
- (d) Herhangi bir kamusal veya özel konaklama yerine kabul edilme;
- (e) Evlilik;
- (f) Pakistan'dan başka bir ülkeye göç etme veya Pakistan'a göç etme veya vatandaşlık talebinde bulunma;
- (g) Bir başka ülkeyi turizm, eğitim veya çalışma dahil olmak üzere herhangi bir amaçla ziyaret etme.

(2) Herhangi bir kamu veya özel sektördeki bütün kuruluşlar çalışanlarının, öğrencilerinin ve üyelerinin HIV/AIDS statüsüyle ilgili tıbbi ve kişisel bilgilerini saklı tutacaktır.

- (3) Her işveren, HIV pozitif olan ve artık çalışamayacak durumdaki bir çalışana makul alternatif çalışma koşulları ve azami faydayı sağlamak için elinden geleni yapacaktır.
- (4) Bütün HIV pozitif çalışanlar, HIV/AIDS konusunda eğitim alacaktır. Bunun yanı sıra, tedavi ve sosyal hizmetler hakkında danışma ve uygun referanslar da işveren tarafından sağlanacaktır.
- (5) En az 50 kişi çalıştıran tüm kamusal veya özel iş yerleri, Komisyon tarafından hazırlanan model HIV ve AIDS İşyeri Politikasıyla uyumlu bir HIV/AIDS İşyeri Politikası benimseyip uygulayacaktır.

13. Ayrımcılığın özel ve kamusal sağlık kurumlarında önlenmesi

- (1) Hiç kimsenin, herhangi bir kamusal veya özel sağlık kurumu tarafından rutin kontrol veya tanıya yönelik test amaçlı HIV taramasına tabi tutulması istenmeyecektir.
- (2) Tüm kamusal ve özel sağlık kurumları, HIV/ AIDS statüleri de dahil olmak üzere hastalara ait tıbbi ve kişisel bilgileri saklı tutacaktır.
- (3) Hiçbir kamusal veya özel sağlık kurumu, bir kişinin kendisine veya ailesinden birine ait gerçek veya varsayılan HIV statüsü nedeniyle, o kişiye uygulanacak tıbbi tedaviyi geri çevirmeyecek veya tedaviye ara vermeyecektir.

14. Ayrımcılığın özel ve kamusal eğitim kurumlarında önlenmesi

- (1) Reşit olmayanlar dahil hiç kimse, kamusal veya özel bir eğitim kurumuna kabul edilmek için başvurduğunda HIV taramasına tabi tutulmayacak ve sadece HIV statüsüne bağlı olarak başvurusu reddedilmeyecektir.
- (2) Kamusal veya özel, tüm eğitim kurumları, tüm öğrencilerin ve çalışanların HIV/AIDS statülerine ilişkin tıbbi ve kişisel bilgileri gizli tutacaktır.
- (3) Federal ve Eyalet Hükümetleri HIV/AIDS'ten etkilenmiş çocukların eğitimlerine devam etmelerini sağlayacak ve okul harçları ve diğer masraflar da dahil olmak üzere, eğitime engel oluşturan konular hakkında programlar geliştirecek ve uygulayacaktır.

15. Kamusal ve özel konaklama yerlerinde ayrımcılığın önlenmesi

Özel veya kamusal konaklama yerlerinde kalmak isteyen hiç kimse, tesise kabulünün HIV statüsüne bağlı olarak önlenmesi amacıyla taramaya tabi tutulmayacaktır.

16. Mallar ve hizmetlere ilişkin konularda ayrımcılığın önlenmesi

Hiç kimsenin, sadece varsayılan veya gerçek HIV statüsüne göre, herhangi bir kamusal veya özel kurumda veya kurum tarafından hizmet, mal veya avantajlara erişimi engellenmeyecektir.

17. HIV statüsüne bağlı olarak kötülemenin engellenmesi

Hiç kimse, bir başkasının HIV/AIDS statüsüne bağlı olarak, o kişi hakkında yayın yapmayacak, sözlü veya yazılı olarak veya işaretler veya görünür hareketlerle iletişim kurmayacaktır.

4. BÖLÜM DAVRANIŞ DEĞİŞİKLİĞİ İLETİŞİMİ VE HIV/AIDS ÖNLEME TEDBİRLERİNİN SAVUNUCULUĞU

18. Davranış Değişikliği İletişimi ve Savunuculuğu Gereksinimi

- (1) Herkes HIV ve AIDS hakkında bilgi sahibi olma hakkına sahiptir.
- (2) Bütün HIV ve AIDS'le ilişkili kamu bilinçlendirme programları yazılı, elektronik, kitle ve dijital iletişim araçları dahil olmak üzere tüm olanaklar kullanılarak yaygın ölçüde tanıtılacaktır.
- (3) Davranış değişikliği iletişimi ve savunuculuğu da dahil olmak üzere bütün HIV ve AIDS'le ilişkili kamu bilinçlendirme programları sağlık çalışanları ve sağlık kurumları tarafından, özellikle en fazla risk altındaki grupların üyelerine verilen sağlık hizmetlerinin bir parçasını oluşturacaktır.
- (4) HIV ve AIDS'in önlenmesi, kontrolü ve bakımı hakkında gerekli olan bilgilerin, bu kanunun hükümlerine bağlı tüm kamuoyunun erişimine sunulması her sağlık çalışanı ve sağlık kurumunun görevi olacaktır.
- (5) Her sağlık kurumu, tüm çalışanlarının bilgi ve kapasitesini genel kamuoyunun HIV ve AIDS ve ayrımcılık, gizlilik ve bilgilendirilmiş onay gibi HIV'le ilgili konular hakkında eğitilmesi için arttıracaktır.

19. Eğitim ve Bilinçlendirme Programlarına Destek.

Federal Hükümet ve Eyalet Hükümetleri, Komisyon ve Eyalet AIDS Komisyonlarıyla aktif işbirliği içinde aşağıdaki gruplar için eğitim ve farkındalığı artırmak amaçlı programlar oluşturulacaktır:

- (a) HIV ve AIDS'le yaşayan kişiler;
(b) HIV riski taşıyan ve HIV yatkınlığı olan kadınlar;

- (c) Sahip oldukları haklar ve genel olarak güçlendirilmeleriyle ilgili olarak en fazla risk altındaki grupların üyeleri;
- (d) Korunan ve en fazla risk altındaki grupların hakları, bu hakların uygulanmasını zorunlu kılmak için gerekli olan yasal hizmetlerin sağlanması ve bu kişiler arasında HIV'le ilgili yasal konularda uzmanlık geliştirmesiyle ilgili olarak hakimler, yargı mensupları ve hukuk stajyerleri

5. BÖLÜM EN FAZLA RİSK ALTINDAKİ GRUPLAR ARASINDA HIV'E MARUZ KALMA RİSKİNİN AZALTILMASI

20. En Fazla Risk Altındaki Gruplar Arasında HIV ve AIDS Önleme Hizmetleri.

- (1) Komisyon, Federal Hükümete, Eyalet AIDS Komisyonları da Eyalet Hükümetlerine bireysel güvenli davranışların teşvik edilmesi ve hassas grupların üyeleri arasında ve onlardan genel nüfusa HIV bulaşması riskini azaltmak için alınabilecek önlemler hakkında tavsiyelerde bulunacaktır.
- (2) Yürürlükte olan başka kanunların hükümlerine aykırı ve kanun tarafından yasaklanmış dahi olsa bir ürünün veya ekipmanın, herhangi bir HIV ve AIDS önleme, zarar azaltma hizmetinin sağlanması, uygulanması, planlanması veya izlenmesi amacıyla tedarik edilmesi hiçbir şekilde önlenmeyecek, aksatılmayacak, kısıtlanmayacak ve bu amaç doğrultusunda iyi niyetle çalışan ve bundan kar elde etme amacı gütmeyen insanlar için suç oluşturmayacaktır.
- (3) Hiçbir kanun hükmü veya resmi görevli tarafından, iyi niyetle ve kar amacı gütmeyen, bu kanunun hükümleri uyarınca en fazla risk altındaki grupların üyeleri için yayın hazırlama ve steril ilaç teçhizatı, çamaşır suyu veya diğer dezenfektanlar ve kondomların dağıtımını da dahil olmak üzere HIV ve AIDS önleme, zarar azaltma hizmetlerine katkı sağlamak amacıyla stratejiler ve uyuşturucu ikame terapileri oluşturan ve uygulayan kişiler için tutuklama, gözaltına alma veya herhangi bir şekilde taciz etme, kısıtlama veya engelleme yönünde uygulama yapılmayacaktır.
- (4) Federal Hükümet ve Eyalet Hükümetleri, Komisyon ve Eyalet AIDS Komisyonları ile danışma halinde, davranış değişimi iletişimi ve HIV ve AIDS önleme, zarar azaltma hizmetleri alanlarında polis ve hapisane görevlileri ve diğer diğer yasa koruyucu memurlar için eğitim organize edecek ve düzenleyecektir.

21. HIV Enfeksiyonuna Hassas ve Risk Taşıyan Kadınlar.

- (1) Federal Hükümet Pakistan'ın her bölgesinde Komisyon ile, Eyalet Hükümetleri de eyalet sınırları içerisinde Eyalet AIDS Komisyonları ile birlikte, kadınlar ve çocukları etkileyen hastalıklar için kapsamlı önleme, bakım ve tedavi stratejilerinin yanı sıra cinsel ve üreme ile ilgili sağlık hizmetleri de dahil olmak üzere kaliteli ve karşılanabilir bir sağlık hizmetine erişimi sağlamak için gerekli politikaların oluşturulması ve uygulanmasını garanti altına alacaktır.
- (2) Tecavüze veya başka bir cinsel şiddet deneyimine maruz kalmış olan kadınlara, kamusal ve özel sağlık kurumlarında danışmanlık ve klinik hizmetler olanağı sağlanacaktır. Bu hizmetler tecavüz kurbanları için maruz kalma durumu sonrası profilaksiyi de içerecektir. Cinsel saldırıya uğrayan her kurban, saldırıyı polise bildiren bildirmedikten bağımsız olarak, kamusal bir sağlık kurumunda gizlilik kuralları çerçevesinde aşağıda belirtilen hizmetlere ulaşabilecektir.
- (3) Bir sağlık kurumunun sorumluluğuna sahip bir kişi, bu kanunun hükümlerine bağlı olarak, hizmet sağladığı bir cinsel saldırı kurbanının yazılı onayı olmadan, saldırı veya kurban hakkında kimseye rapor hazırlamayacak veya bilgi vermeyecektir.
- (4) Tecavüz veya cinsel saldırı kurbanlarının danışma ve bakımı için hazırlanan protokoller ve bu protokollerin uygulanmasında görev alan sağlık çalışanlarının eğitimi için tanımlayıcı kurallar oluşturacaktır.

22. Çocuklar ve HIV-pozitif hamile kadınlar.

- (1) HIV-pozitif hamile bir kadının, kamusal veya özel bir sağlık kuruluşundan, hamileliği, HIV ile ilgili göreceği tedavi ve sağlığı ve hamileliğini etkileyecek diğer konularla ilgili danışma ve bilgi almaya hakkı olacaktır.
- (2) Hiçbir hamile kadın yazılı onayı olmadan kısırlaştırma veya kürtaja zorlanmayacaktır.
- (3) Federal Hükümet ve Eyalet Hükümetleri, Komisyon ve Eyalet AIDS Komisyonları ile danışma halinde, çocuklara gizlilik kuralları çerçevesinde GDT (Gönüllü Danışma ve Test) olanağı ve tedaviye yönlendirme sağlayacak ve kanunla uyumlu olmadığı takdirde HIV testi yapılan çocuğun kimliği veya HIV testinin veya çocuğa verilen danışmanın sonuçları açıklanmayacaktır.

(4) Federal Hükümet ve Eyalet Hükümetleri 18 yaşından önce evlilik, kız çocukların aleyhine olacak şekilde erkek çocukların öncelikli olarak beslenmesi ve bakımı da dahil, başta kızlar olmak üzere, çocukların sağlığını kötü yönde etkileyen zararlı uygulamaların ortadan kaldırılması için etkin ve uygun önlemler alacaktır.

23. Tutuklular.

- (1) Herhangi bir hapisanede devlet bakımı veya gözetimi altında olan hiç kimse bilgisi ve rızası olmaksızın HIV taramasına tabi tutulamaz.
- (2) Herhangi bir hapisanede devlet bakımı veya gözetimi altında olan herkes HIV önleme, danışma, test ve tedavi hizmetlerine erişim hakkına sahiptir.
- (3) Eyalet AIDS Komisyonları HIV ve AIDS Önleme, Zarar Azaltma Hizmetleri için stratejiler geliştirecektir.
- (4) Herhangi bir hapisanede devlet bakımı veya gözetimi altında olan bir kişi HIV bulaşma riskine maruz kalmışsa HIV'le ilgili danışmanlık, tedavi veya diğer hizmetlerden yararlanmak üzere derhal devlet sağlık kurumlarından birine nakledilir ve tavsiye edilmesi durumunda devlet tarafından maruz kalma durumu sonrası profilaksi ve HIV tedavisine tabi tutulur.
- (5) Herhangi bir hapisanede devlet bakımı veya gözetimi altında olan herkes saliverilmesi durumunda tıbbi kayıtlarının tamamını alma hakkına sahip olacaktır.

6. BÖLÜM MESLEKİ SEBEPLERLE HIV'E MARUZ KALMA RİSKİNİ AZALTMA

24. Evrensel Tedbirlerin Alınması ve Maruz Kalma Durumu Sonrası Profilaksi.

- (1) HIV'e mesleki sebeplerle maruz kalmayla ilgili önemli bir riskin söz konusu olduğu her sağlık kuruluşu, HIV'e mesleki nedenlerle maruz kalmış olabilecek tüm çalışanlarına evrensel önlemlerini ve maruz kalma durumu sonrası profilaksi hizmetini ve bu evrensel tedbirlerin kullanımıyla ilgili eğitimi bedelsiz olarak sunacaktır.
- (2) Tüm sağlık kurumları, kendi bünyelerinde hayata geçirilen evrensel önlemlere ve maruz kalma sonrası profilaksi protokollerine tüm ilgili tarafların uymasını sağlayacaktır. Kurum, bu bağlamda, kendi bünyesindeki tüm çalışanları bu önlemler ve protokollerin detayları hakkında bilgilendirecek ve tüm çalışanların bu konuda eğitilmesi için özel gayret sarfedecektir.

25. HIV'le ilgili Tedavi ve Tazminat Temini.

Her sağlık kurumu, mesleki nedenlerle HIV'e maruz kalan ve HIV'le enfekte olan çalışanlarına HIV'le ilgili tedavi tedavi hizmeti sunacaktır.

7. BÖLÜM GÜVENLİ KAN TEDARİĞİNİN TEŞVİK EDİLMESİ

8. BÖLÜM GÖNÜLLÜ DANIŞMANLIK, TEST, BAKIM, DESTEK VE TEDAVİ

27. HIV Statüsünün Belirlenmesiyle ilgili Danışmanlık ve Test Hizmetlerinin Verilmesi.

(1) Federal Hükümet Pakistan'ın her bölgesinde Komisyon ile, Eyalet Hükümetleri de eyalet sınırları içerisinde Eyalet AIDS Komisyonları ile birlikte, GDT (Gönüllü Danışma ve Test) merkezleri kuracaktır. Bu merkezler aşağıdaki maddelerle uyumlu olacaktır:

- (a) Test yaptırmak seçime bağlı olacaktır;
- (b) Test öncesi danışma hizmeti sağlanacaktır;
- (c) Sonuçlar gizli tutulacaktır ve sadece test edilen kişiye teslim edilecektir; tested;
- (d) Test edilen kişinin ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlanmış test sonrası danışma hizmeti sağlanacaktır;
- (e) HIV-pozitif kişiler durumlarına uygun sağlık kurumlarına yönlendirilecek ve sürekli biçimde bakım, destek ve tedavi hizmetleri alacaktır.

28. HIV danışması & testi için bilgilendirmeye dayalı gönüllü onay alınması gereksinimi.

- (1) Herhangi bir HIV taraması yapılmadan veya test öncesi danışma hizmeti verilmeden önce bilgilendirme yapılacak ve gönüllü yazılı onay alınacaktır.
- (2) Yazılı bilgilendirilmiş onay bir kodlama sistemi kullanılarak verilebilir.
- (3) Çocuklar dahil hiç kimse bir kriz merkezi, yetimhane veya benzeri merkez ve kurumlar da dahil, fakat bunlarla sınırlı olmamakla birlikte, devlete ait bir kuruluşta barındırılıyorsa, HIV taramasına tabi tutulmayacaktır.

(4) HIV testi için onay yaşı 18 olacaktır. Bu yaşın altındaki çocuklar ebeveynlerinin veya hamilerinin onayına ihtiyaç duyacaktır. Özel durumlarda, ebeveynleriyle teması olmayan veya bir hamileri bulunmayan bağımsız konumdaki çocuklar, yaşlarına uygun bilgi ve danışma aldıktan sonra HIV testi için onay verebileceklerdir.

29. Bilgilendirilmiş onay için istisnalar

Aşağıda belirtilen durumlarda HIV ile ilgili bir test için bilgilendirilmiş onay gerekmeyecektir:

- (a) Eğer test edilecek kişi test öncesi ve sonrası danışma alacaksa ve bu kişiye ait HIV ile ilgili bilgi gizli tutulacak ve ifşa edilmeyecekse, HIV testi için mahkeme kararı alınması durumunda; ve
- (b) HIV testinin anonim ve bir kişinin HIV statüsünü belirlemeye yönelik olmadığı izleme durumu ve epidemiyolojik amaçlar doğrultusunda.

9. BÖLÜM HIV Enfeksiyonu Tedavisini Hızlandırma

30. Federal Hükümet ve Eyalet Hükümetleri Hızlandırma Hazırlıkları

(1) Federal Hükümet ve Eyalet Hükümetleri, Komisyon ve Eyalet AIDS Komisyonları ile danışma halinde, HIV ve AIDS'i önleme, kontrol, bakım, destek ve tedavi hizmetlerinin sunulması ile ilgili kapasiteyi artırmak için ulusal sağlık ve sosyal altyapılarını ve sağlık hizmetleriyle ilgili sistemleri oluşturacak ve güçlendirecektir.

(2) Federal Hükümet ve Eyalet Hükümetleri, HIV-pozitif kişiler ve en fazla risk altındaki grupların üyeleriyle danışma halinde, sağlık çalışanlarının ve diğer kamusal sağlık komisyonlarının eğitim ve kapasite artırımına yönelik programlar da dahil olmak üzere, HIV ve AIDS'in önlenmesi, HIV/AIDS'le yaşayan kişilerin bakımı, desteklenmesi ve tedavisi için tüm ilgili müdahalelerin yapılabilmesi için olanakları artıracaktır.

(3) Federal Hükümet ve Eyalet Hükümetleri, HIV ve AIDS'e tanı konulması, tedavi edilmesi ve yönetilebilmesi için kullanılan farmasötik ve diyagnostik ürünlerin, tedarik ve satınalma zincirinin, test, tedavi, bakım, destek ve danışma hizmetlerinin ve ürünlerin karşılanabilirliği ve erişiminin iyileştirilmesi ve garanti edilmesi için tüm önlemleri alacaktır.

(4) Eyalet Hükümeti, Komisyon ile danışma halinde, HIV ile ilgili tedavilerin ve uyuşturucudan doğan zararı azaltma programlarının ve ürünlerin genel kamuoyu için karşılanabilir, erişilebilir ve kolayca elde edilebilir olmalarını sağlayabilmek amacıyla gelir yaratacak, muafiyetler ve başka vergi teşviklerini yürürlüğe koyacaktır.

(5) Eyalet Hükümeti, Komisyon ile danışma halinde, ilaçla tedavi, tanı ve diğer ilgili teknolojilerin fiyatlarının şeffaf ve bu teknolojileri karşılanabilir, erişilebilir ve kolayca elde edilebilir hale getirecek şekilde belirlenmesini sağlayacaktır.

(6) Federal Hükümet ve Eyalet Hükümetleri, kurumların HIV ve AIDS'in karşılanabilir ve erişilebilir önleyici, iyileştirici ve palyatif bakım ve tedavisi amacıyla geliştirme, üretim, pazarlama ve dağıtım faaliyetleri yapabilmeleri için araştırma ve geliştirme alanında yatırım yapmalarını sağlayacak teşviklerin sunulmasını garanti altına alacaktır.

31. AIDS İle Yaşayan Kişilere Bakım, Destek ve Tedavi Sağlanması

(1) Federal Hükümet Pakistan'ın her bölgesinde Komisyon ile, Eyalet Hükümetleri de eyalet sınırları içerisinde Eyalet AIDS Komisyonları ile birlikte, AIDS ile yaşayan kişilere gereken bakım, destek ve tedaviyi temin edecektir.

(2) Bu bağlamda başkent Islamabad bölgesinde ve her eyalet başkentinde en az bir hastane, HIV/ AIDS ile yaşayan kişilere entegre bakım tesisi olarak uygun ve kapsamlı bakım hizmeti sunacak şekilde tasarlanacak ve gerekli ekipman ve personelle donatılacaktır.

(3) HIV/ AIDS ile yaşayan kişilerin bakımı ve desteklenmesi için, HIV ve AIDS'e tıbbi olarak tanı koyma, gönüllü danışmanlık sunulmasının yönetimi ve planlanması ve sağlık çalışanlarına beceri kazandırma eğitimi sağlanmasıyla ilgili hükümet ve hükümet harici düzeylerde var olan hizmetlerin güçlendirilmesiyle bir referans sistemi oluşturulacaktır.

(4) Belirlenen hastanelerde HIV ve AIDS'in ve ilgili fırsatçı enfeksiyonlar ve durumların iyileştirici ve palyatif bakımı, danışma, fırsatçı enfeksiyonlara karşı etkin ve takip edilen ilaç kullanımı ve maruz kalma durumu sonrası profilaksi için aşağıdaki maddeleri içeren ürünler, hizmetler ve bilgi sağlanacaktır:

- (a) ART (Anti-retroviral terapi);
- (b) Tamamlayıcı besinler;
- (c) Anneden çocuğa geçişi engelleyici önlemler; ve
- (d) Diğer güvenli ve etkin ilaçlar, tanı ve ilgili teknolojiler.

(5) Bu bölüm, kanun veya yönetmeliklerde yer alan hiçbir şey, hükümete ait olan veya olmayan bir sağlık kuruluşunun, Pakistan'ın herhangi bir köşesinde AIDS ile yaşayan kişilere bakım, destek veya tedavi ile ilgili hizmetleri sağlamasına engel olmayacaktır.

32. Tüketici ve Yasal Koruma.

(1) Federal Hükümet ve Eyalet Hükümetleri, Komisyon ve Eyalet AIDS Komisyonlarıyla işbirliği içinde şunları sağlayacaktır:

(b) HIV enfeksiyonu riski taşıyan, hassas kadınlar ve çocuklar ve en fazla risk altındaki grupların üyeleri için yasal hizmet sağlayacak hukuk uzmanlarının eğitimi ve kapasite artırımı

10. BÖLÜM GİZLİLİK ŞARTI

33. Bilginin Gizliliği

(1) Bu kanunda aksi belirtilmedikçe tüm sağlık çalışanları ve diğer kişiler hizmet verirken veya HIV'le ilgili danışmanlık, test, bakım, destek veya tedavi hizmetleri sunmakla ilgili görevleri sırasında veya bu kanunun yürütülmesi veya gözetim raporu hazırlama veya araştırma sırasında gizliliği korumak için tüm makul adımları atacaktır. Bu kişiler, başka birinin

(a) HIV pozitif olması veya bu durumun varsayılması,

(b) AIDS olması veya bu durumun varsayılması,

(c) HIV enfeksiyonu ile ilgili teste tabi tutulmuş veya tutulmakta olmasıyla ilgili tüm bilgilerin gizli tutulmasını garanti altına alacaktır.

34. Bilgi Paylaşımı Yetkisi.

(1) Hiçkimse, bir mahkemenin belli konuların sonuca bağlanması ve adaletin gerekleri açısından bu bilgiye ihtiyaç olduğu yönünde karar alması dışında, HIV ile ilgili veya başka kişisel bilgileri vermeye zorlanamaz.

(2) HIV ile ilgili veya kişisel bilginin açığa vurulmasına ancak aşağıdaki durumlarda onay verilebilir:

(a) Bir sağlık çalışanı tarafından bir kişiye bakım, tedavi ve danışma hizmeti sunan başka bir sağlık çalışanına, böyle bir ifşa bakım ve tedavi sağlanması için bu kişinin menfaatlerine hizmet ediyorsa; veya

(b) Bir mahkeme belli konuların sonuca bağlanması ve adaletin gerekleri açısından bu bilginin ifşasına ihtiyaç olduğu yönünde karar alıyorsa; veya

(c) Kişiler arasındaki hukuki davalarda, bu bilginin ifşası dava açmak veya bilgilendirici danışma vermek için gerekiyorsa; veya

(d) Bir kişinin kimliğinin belirlenmesine yol açmayacak şekilde sadece istatistiki veya başka tür bilgiyle ilgiliyse.

(3) Bu bölüm uyarınca kendilerine ifşada bulunmuş kişiler, bu kanunda tersi belirtilmediği sürece bu bilgiyi başkalarına aktaramazlar.

35. HIV bulaşmasını önlemek amacıyla partnerin bilgilendirilmesi.

Bir sağlık çalışanı, hekim veya danışman, kendisi tarafından tedavi edilen bir kişinin eşini veya partnerini, o kişinin HIV statüsü hakkında sadece:

(a) HIV-pozitif kişiye bahsi geçen eşi veya partneri bilgilendirme konusunda yeterince tavsiyede bulunulduysa;

(b) Tavsiyede bulunulan HIV-pozitif kişi uygun davranış değişimini gösteremediyse ve eşini veta partnerini bilgilendirmesi olası gözüküyorsa;

(c) Sağlık çalışanı, eş veya partnerin bu kişiden HIV kapması konusunda ciddi risk altında olduğuna inanıyorsa;

(d) Sağlık çalışanı HIV-pozitif kişiye, HIV-pozitif statüsünü eşine veya partnerine bildirme niyeti olduğunu önceden makul biçimde açıkladıysa;

(e) kaçınılmaz durumlarda, eşi veya partnere kişisel olarak ve uygun danışmanlık veya yönlendirme yapılarak bilgi verilebilir.

36. HIV ve AIDS önleme, zarar azaltma düzenlemeleri

Bir HIV ve AIDS önleme, zarar azaltma hizmeti veren kişi tarafından elde edilen veya tutulan bilgi, bu kanun uyarınca gizli olarak kabul edilecektir.

11. BÖLÜM HUKUK HİZMETLERİ VERİLMESİ

37. Kanuni Hakların Uygulanması.

Federal Hükümet ve Eyalet Hükümetleri, Komisyon ve Eyalet AIDS Komisyonlarıyla müzakere içinde, En Fazla Risk Altındaki Grupların kanuni haklarının uygulanması ve HIV ile ilgili yasal meseleler hakkında uzmanlıklarının geliştirilmesine yardımcı olmak amacıyla ücretsiz hukuk hizmetleri sunacaktır.

38. Hukuk Hizmetleri Verilmesi için Destek.

Federal Hükümet ve Eyalet Hükümetleri, HIV/AIDS'le yaşayanlar, HIV riski taşıyan kadınlar ve bu kanun tarafından kapsanan tüm alanlardaki En Fazla Risk Altındaki Gruplar için ücretsiz hukuk hizmetleri sunmaları konusunda hukukçuları destekleyecektir.

12. BÖLÜM CEZALAR

39. Ayrımcılığa karşı Cezalar.

40. Mahkemenin Uygun Hüküm Verme Gücü.

41. HIV Pozitif Kanla İlişkili Hükümleri İhlal Etmenin Cezalandırılması

42. Sağlık Çalışanları Tarafından Yapılan İhlallerin Cezalandırılması.

43. Resmi Bir Sağlık Tesisi Tarafından Yapılan İhlallerin Cezalandırılması.

44. Özel Bir Sağlık Tesisi Tarafından Yapılan İhlallerin Cezalandırılması.

45. Yazılı Onay Almadan Kürtaj Yapmanın Cezalandırılması.

46. Bir Hapishane Görevlisi veya Polis Memuru Tarafından Yapılan İhlallerin Cezalandırılması.

47. Yasal Düzenlemelere İtaatsizlik.

48. Bireyin, Bir Şirketin veya Bir Kurumun Eylemlerinden Sorumlu Olması.

13. BÖLÜM ÇEŞİTLİ MADDELER

50. Yasaklanmış Ayrımcılıkla İlgili Şikayet Hakkı.

Hiç kimse bu kanun çerçevesinde herhangi birine karşı dava açma konusunda kısıtlanamaz.

51. Ek Tedbirler.

Bu kanun, devleti veya herhangi bir kişiyi, HIV enfeksiyonu riski taşıyan kadınların veya En Fazla Risk Altındaki Grupların korunması ve faydasına HIV pozitif kişilerin giderek daha fazla katılımını sağlamak dahil diğer önlemleri almaktan alıkoymaz.

52. Hızlı ve Etkili Yasal Süreçler.

Bu kanunun hükümleri kapsamında çözüm arayışı içinde, ilgili mahkemeler bağımsız, hızlı ve etkili yasal ve/veya idari süreçleri karara bağlayacak ve bunların işlemlerini sağlayacaktır. Bunlar arasında şikayetçinin ölümcül derecede hasta olması durumunda davaların hızla takibi, politikalar ve süreçlerde sistemik ayrımcılığı ele almak üzere soruşturma açmak, takma isimle ve temsilci vasıtasıyla yapılan şikayetlerle ilgili dava açabilmek ve kamu yararına çalışan kuruluşların HIV/AIDS'le yaşayan kişiler adına dava açabilmesi olanağı sağlamaktadır.

53. Tutanakların İlan Edilmesi.

Bu kanunun ve yönetmeliklerin metni, işveren tarafından İngilizce, Urduca ve yerel halkın çoğunluğu tarafından anlaşılabilir dilde, görünür şekilde asılacak ve okunabilir durumda tutulacaktır. Bunlar, çalışanların, hastaların, mahkumların ve halkın sağlık kurumlarına ve hapishanelere giriş çıkışlarında görebileceği şekilde giriş kapısının yakınında bulundurulacak özel panolarda sergilenecektir.

54. Zorlukların ortadan kaldırılması.

Bu kanunun hükümlerinin yürürlüğe konmasıyla ilgili bir zorluk meydana gelirse, AIDS Komisyonu, bu kanunla tutarlı olmak kaydıyla zorluğu ortadan kaldırmak amacıyla gerekli gördüğü düzenlemeleri yapar.

55. Federal Hükümetin Yönetmelik Yapma Gücü